

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22Co/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720202806
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8720202806.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobkyne: S. S. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/X, XXX XX I. J. Y., zastúpenej: JUDr. Martin Lopuch, PhD., advokát, so sídlom Námestie Slobody 7, 071 01 Michalovce, proti žalovanej: H. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXXX/X, XXX XX K., zastúpenej: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Nám. sv. Egídia 40/93, 058 01 Poprad, IČO: 44 250 029, o určenie predmetu dedičstva s prísl., o odvolaní žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 17C/38/2020-130 zo dňa 17.09.2021 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. a II.

II. Zrušuje rozsudok vo výroku III. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozhodol takto, cit.:

„I. Určuje, že do dedičstva po poručiťke S. K., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX patria:

1.) majetková hodnota 13.580,- eur, ktorá sa k 26.10.2015 nachádzala na termínovanom účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX (IBAN: N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX) v K. banka Slovensko a.s.

2.) majetková hodnota 8.578,03 eur a 131,- eur, ktoré sa k 26.10.2015 nachádzali na vkladnej knižke č. XXXXXXXXXXX/XXXX (IBAN: N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX) v K. banka a.s.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.“

2. Po vykonanom dokazovaní s poukazom na ustanovenie § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a podľa § 212 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) v odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobkyňa nemá povinnosť preukazovať naliehavý právny záujem na určení práva, ak právny záujem vyplýva z osobitného predpisu. V danom prípade naliehavý právny záujem vyplýva z ustanovenia § 212 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého nezariadenie majetku alebo dlhov, ktoré boli medzi účastníkmi sporné, do dedičstva nebráni účastníkom, aby sa domáhali svojho práva žalobou a naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať.

Vykonaným dokazovaním prvoinštančný súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná a to vo vzťahu k položkám 1., 2. (suma 13.580,- eur, ktorá sa po 02.01.2014 nachádzala na termínovanom vklade č.ú.: XXXXXXXXXXX v Prima banka a.s., suma 8.578,03 eur a 131,- eur, pôvodne vedené na vkladnej knižke poručiťky č.ú.: XXXXXXXXXXXXXXXX v Poštovej banke a.s.) a nedôvodná vo vzťahu k položkám 3., 4., 5 (suma 640,- eur a 520,- eur vybrané žalovanou z účtu poručiťky v Poštovej banke a.s.

č.ú.: XXXXXX-XXXXXXXXXX, suma 3.700,- eur ako peňažná hotovosť poručiťelky, krištáľový rustikálny luster).

Podstatným pre posúdenie žalobného návrhu bolo, či dané položky a majetkové hodnoty a hnutelné veci ku dňu smrti S. K. zomr. XX.XX.XXXX patrili poručiťelke.

Vo vzťahu k položke 1.) súd vykonaným dokazovaním najmä listinnými dôkazmi z Prima banka Slovensko a.s. mal preukázané, že k 26.10.2015 majetková hodnota 13.580,- eur patrila poručiťelke. Majetková hodnota bola uložená na účte, ktorého majiteľom bola poručiťelka. Dňa 02.01.2014 boli prevedené finančné prostriedky 13.000,- eur z účtu č.: XXXXXX/XXXX v Prima banka Slovensko a.s. na predmetný účet č. XXXXXXXXXXXX v Prima banka Slovensko a.s. Pokiaľ 26.10.2015 suma 13.580,- eur bola z účtu vybraná žalovanou, je zrejmé, že deň 26.10.2015 bol deň smrti poručiťelky, teda ešte v tento deň majetková hodnota patrila poručiťelke. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že zároveň v deň smrti poručiťelky majetkovú hodnotu z účtu vybrala žalovaná. Podstatné pre právne posúdenie veci je, že majetková hodnota ku dňu smrti patrila poručiťelke.

K položke 2.) súd vykonaným dokazovaním najmä listinnými dôkazmi z Poštová banka a.s. a Prima banka Slovensko a.s. mal preukázané, že majetková hodnota na vkladnej knižke Poštová banka a.s. č.: XXXXXXXXXXX/XXXX, N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX ku dňu smrti poručiťelky bola 17.156,06 eur. Predmetom dedičského konania bola iba suma 8.578,03 eur. Súd mal za vykonaného dokazovania preukázané, že suma 17.156,06 eur (teda nie iba v rozsahu 1, ktorá bola predmetom dedičského konania) ku dňu smrti 26.10.2015 patrila poručiťelke. Je zrejmé, že vkladná knižka bola na meno poručiťelky i na meno žalovanej, súd však neuveril tvrdeniam žalovanej o tom, že finančné prostriedky žalovanej boli vkladané na predmetnú vkladnú knižku. Z výpisu z účtu je zrejmé, že vklad 13.000,- eur bol realizovaný poručiťelkou 24.03.2014 z účtu poručiťelky v Prima banka Slovensko a.s., č.ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX. Vklad 4.000,- eur bol realizovaný v hotovosti v pobočke banky Vranov nad Topľou, je preto vysoko pravdepodobné, že vklad realizovala poručiťelka, nie žalovaná. Žalovaná v konaní nepreukázala realizáciu žiadneho vkladu na vkladnú knižku. Neboli preukázané ani tvrdenia žalovanej, že poručiťelke dávala peniaze v hotovosti, aby táto následne ich vkladala na vkladnú knižku a potom realizovala z vkladnej knižky platby v súvislosti s vykonávanými prácami na rodinnom dome vo Vranove nad Topľou.

Vo vzťahu k položkám 1.), 2.) súd sa nestotožnil s procesnou obranou žalovanej s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.01.2014 sp.zn. 1MCdo8/2011. Tvrdenie právneho zástupcu žalovanej by nelogicky znamenalo, že ak fyzická osoba finančné prostriedky vloží na účet do peňažného ústavu alebo na vkladnú knižku, v prípade smrti táto pohľadávka voči peňažnému ústavu by nebola prejednaná v dedičskom konaní. Týmto by vklad na účet na vkladnú knižku stratil význam a bol proti zásadám logiky.

Vo vzťahu k položke 3.) prvoinštančný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že predmetom dedičského konania po nebohej poručiťelke nie je majetková hodnota na účte Poštová banka a.s. N. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vo výške 640,- eur a 520,- eur, pretože tieto sa ku dňu smrti poručiťelky nenachádzali na účte. Dňa 17.09.2015 sumu 640,- eur a dňa 24.10.2015 sumu 520,- eur z účtu vybrala žalovaná. Podľa tvrdenia žalovanej výber uskutočnila na požiadavku poručiťelky, čo sa vzhľadom na zdravotný stav poručiťelky najmä k 24.10.2015 javí ako vysoko nepravdepodobné, skôr v tom čase žalovaná zvažovala výdavky, ktoré potencionálne nastanú v prípade smrti poručiťelky, keďže jej zdravotný stav v tom čase bol zlý. Podstatné je, že ku dňu smrti poručiťelky na účte nebola majetková hodnota 640,- eur a 520,- eur, preto žaloba v tejto časti nie je dôvodná.

Vo vzťahu k položke 4.) ohľadne sumy 3.700,- eur súd prvej inštancie konštatoval, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že suma 3.700,- eur patrila ku dňu smrti poručiťelke. Ide o sumu 3.700,- eur, nie tú, ktorú po smrti poručiťelke odovzdala žalovaná žalobkyni a tá jej ju chcela vrátiť, ale o sumu 3.700,- eur, ktorú si mala podľa žalobkyne ponechať žalovaná. Nebolo dokázané, že peniaze v súvislosti s odovzdaním sumy 3.700,- eur žalobkyni patrili poručiťelke. Žalovaná tvrdila, že to boli jej peniaze. Ani svedkyňa E. K. nepotvrdila, že sumu 3.700,- eur si nechala žalobkyňa, a že išlo o peniaze poručiťelky. Za daných okolností nebolo preukázané, že peniaze v nominálnej hodnote 3.700,- eur patria do dedičstva po poručiťelke.

Naviac, ak sa žalobkyňa domáha určenia, že do dedičstva po poručiťelke patrí suma 3.700,- eur, ktorú si mala nechať žalovaná, potom do dedičstva po poručiťelke by mala patriť aj suma 3.700,- eur, ktorú žalovaná odovzdala žalobkyni. Súd však nemôže rozhodovať ultra petit.

Vo vzťahu k položke 5.) bolo preukázané, že krištáľový luster ku dňu smrti nepatrila poručiťelke, bol predmetom ústnej darovacej zmluvy uzavretej medzi poručiťelkou a žalovanou v čase uzatvorenia darovacej zmluvy, predmetom ktorej bol rodinný dom a pozemky v k. ú. I. J. Y. z 06.05.2005. Uvedené vyplýva z darovacej zmluvy i čestného prehlásenia poručiťelky.

Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie vo vzťahu k položkám 1.), 2.) žalobe vyhovel a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak, že žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov konania právo vzhľadom na pomerný úspech v konaní.

3. Voči tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa, a to voči výroku II. a výroku III. tohto rozsudku z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP.

Poukázala na skutočnosť, že prvoinštančný súd sa náležite nevysporiadal s argumentmi žalobkyne, keď táto počas konania poukazovala na časové súvislosti týkajúce sa výberu peňazí z účtu poručiťky. Poručiťka zomrela dňa XX.XX.XXXX, pričom sumu 640,- eur vybrala žalovaná dňa 17.09.2015 a sumu 520,- eur dňa 24.10.2015. Ak žalovaná v zmysle predloženého splnomocnenia konala v mene poručiťky a na jej účet, výberom peňazí len premenila majetkovú hodnotu poručiťky z imateriálnej hodnoty (zápis na účte v banke) na materiálnu hodnotu - peňažnú hotovosť. I tá stále tvorila majetok poručiťky. Preto neobstojí záver súdu, že ak na účte poručiťky nebola evidovaná materiálna hodnota, žaloba je nedôvodná. Dôkazné bremeno ako sa naložilo s týmito majetkovými hodnotami poručiťky prechádza na žalovanú, a tá mala preukázať, či a ako sa tieto peniaze spotrebovali. Žalovaná len tvrdila, že k výberu peňazí došlo na základe generálnej plnej moci zo 06.07.2015 a následne prostredníctvom právneho zástupcu, že peniaze boli vybraté na úhradu nevyhnutných nákladov poručiťky bez uvedenia akých. Vo výpovedi žalovaná udávala, že cez víkend poručiťke doniesla sladkosti, jogurty, puding, vodu, guláš a kompót, keď podľa žalobkyne hodnota týchto výdavkov nedosahuje ani 100,- eur a súhlasí, aby sa táto suma z uplatnenej sumy 1.160,- eur (640 +520 eur) odrátala.

Namietala zamietnutie žaloby aj ohľadne finančnej hotovosti 3.700,- eur s poukazom na svoju doterajšiu výpoveď a tvrdenia. Mala za to, že žalovaná nedokázala vysvetliť, prečo vlastne na stretnutie so žalobkyňou po smrti poručiťky priniesla z Popradu svoje peniaze, a z nich mala vyplatiť vo výške 3.700,- eur žalobkyňu. Malo sa jednať o peniaze, ktoré zostali po úhrade nákladov na pohreb poručiťky. Jediným logickým vysvetlením je deľba týchto peňazí v rovnakom pomere, čo preukazuje i listinný dôkaz predložený žalovanou, na ktorom sa nachádza záznam o dohode na tejto výške sumy vyplácanej žalobkyňi 31.10.2015 zo strany žalovanej. Ak teda v konaní nevyšlo najavo, že sumu 3.700,- eur žalobkyňa žalovanej vrátila, žalobkyňa je aktívne legitimovaná i ohľadne ďalšej sumy 3,700,- eur, ktorá zostala po deľbe žalovanej a táto suma má patriť do dedičstva.

Čestným prehlásením nie je možné nadobúdať do vlastníctva veci, nakoľko nie je nadobúdacím titulom. Navyac skutočnosti obsiahnuté v čestnom prehlásení sú nejasné a nezrozumiteľné. Pod pojem nábytok určite nemožno zaradiť luster a nie je zjavné, čo v čestnom prehlásení znamená elektrické príslušenstvo domu. Pravdepodobne sa jednalo o elektrické rozvody - káble, zásuvky a ističe. O elektrické lustre ako hnutelné veci sa jednať nemohlo, pretože to z čestného prehlásenia nevyplýva a súbor takýchto vecí ani nemôže predstavovať príslušenstvo k hlavnej veci. Poručiťka svoj dom darovala žalovanej v roku 2005, a keď v roku 2012 podpísala čestné prehlásenie, už nebola vlastníčkou hlavnej veci - rodinného domu a nemohla označiť „elektrické príslušenstvo“ za príslušenstvo rodinného domu. Krištáľový luster ako hnutelná vec mohol byť darovaný a nadobudnutý v zásade len po jeho odovzdaní, čo však žalovaná v konaní nepreukázala. Keďže nebolo preukázané, že žalovaná je vlastníčkou modrého krištáľového rustikálneho lustra, bolo povinnosťou žalovanej preukázať, že ten už nepatrí do vlastníctva poručiťky, ktorá však dôkazné bremeno neuniesla. Aj keď tieto argumenty žalobkyne odzneli počas pojednávania, odpovede na ne v rozsudku absentovali.

Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec aj v procese rozhodovania o trovách konania. Predmet konania je len jeden - určenie predmetu dedičstva, ktorý má hodnotu 27.299,03 eur. Na výsledok tohto sporu bolo preto potrebné správne aplikovať ustanovenie § 255 ods.1, 2 CSP tak, že žalobkyňa mala úspech v prevažnej časti 22.289,- eur (82 %) a neúspech (18 %), a preto mala mať nárok na 64 % trov konania.

Z uvedených dôvodov žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd zmenil zamietavé výroky napadnutého rozsudku tak, že aj v tejto časti žalobe vyhovie a prizná žalobkyňi náhradu trov konania.

4. Voči rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj žalovaná, a to voči výroku I. a III. rozsudku z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd prvej inštancie bez toho, aby bol zmenený petit žaloby, keď sa žalobkyňa domáhala určenia, že do dedičstva patrí suma 13.580,- eur a suma 8.578,03 eur + 131,- eur, nerozhodoval o peňažných prostriedkoch na účte, ale o majetkovej hodnote, ktorá sa k 26.10.2015 nachádzala na termínovanom vklade, resp. na vkladnej knižke. Prostriedky na bežnom účte však nie sú majetkom majiteľa účtu, ale

sú v majetku banky a majiteľ účtu má pohľadávku na výplatu uložených finančných prostriedkov. V sporovom konaní možno rozhodovať iba o návrhu, ktorým sa žalobca domáha rozhodnutia a tento návrh nie je možné zo strany súdu modifikovať a upravovať a táto skutočnosť zakladá odvolací dôvod, keďže konanie má inú vadu.

Nesúhlasila ani s argumentáciou súdu prvej inštancie v bode 35. rozsudku, kde uvádza že by vklad na účet banky stratil význam a bol by proti zásadám logiky, nakoľko takéto tvrdenie nemá oporu vo vykonaných dôkazoch a je vecou žalobcu, aby riadnym spôsobom uviedol petít.

Žalovaná nesúhlasila ani s odôvodnením súdu prvej inštancie, že neboli preukázané jej tvrdenia, že poručiiteľka dávala peniaze v hotovosti, aby táto následne ich vkladala na vkladnú knižku a potom z nej realizovala platby v súvislosti s vykonávanými prácami na rodinnom dome vo Vranove nad Topľou a že finančné prostriedky žalovanej boli vkladane na predmetnú vkladnú knižku. Takéto skutkové zistenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, nakoľko súčasťou spisu (dedičského) sú aj vlastnoručne podpísané vyhlásenia poručiiteľky s textom: „Zobrala som od H. 12.03.2011, 600 eur, 20.02.2010, 900 eur, 24.04.2010, 1000 eur, 11.02.2012, 500 eur, 20.05.2012, 300 eur; a text Zobrala som 17.06.2011, 800 eur, 09.10.2011, 600 eur, 21.07.2012, 600 eur, 27.10.2012, 1000 eur.“ Z potvrdenia Poštovej banky vyplýva, že na vkladnú knižku vedenú v Poštovej banke, kde sú ako vkladateľ uvádzaní žalovaná a poručiiteľka, bol dňa 02.04.2014 realizovaný vklad v sume 4.000,- eur na obchodnom mieste Slovenskej pošty vo Vranove nad Topľou 1.

Podľa názoru žalovanej teda neexistuje dôkaz, že práva a povinnosti vyplývajúce z vkladu na vkladnej knižke v Poštovej banke by mali patriť výlučne do dedičstva po nebohej poručiiteľke s tým, že už v predchádzajúcom dedičskom konaní bolo rozhodnuté správne, ak do dedičstva pripadla pohľadávka v polovičnej hodnote vkladu na uvedenej vkladnej knižke.

Žalovaná preto navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a prizná žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

5. K odvolaniu žalobkyne žalovaná uviedla, že s argumentáciou žalobkyne sa súd prvej inštancie v odôvodnení vysporiadal. Poukázal pritom na písomnú svedeckú výpoveď E. K., ktorá potvrdila, že v dome po nebohej poručiiteľke sa nenašla žiadna hotovosť a poukázala tiež na svoje predchádzajúce vyjadrenia k žalobe. Vo vzťahu ku krištáľovému lustru poukázala, že spolu s darovaním rodinného domu boli žalovanej darované aj hnuiteľné veci tvoriace súčasť a príslušenstvo rodinného domu, vrátane nábytku a krištáľového lustra. Toto darovanie je zachytené v čestnom vyhlásení z 08.08.2012. Navrhla preto rozsudok súdu prvej inštancie v časti, kde bola žaloba zamietnutá, ako vecne správny potvrdiť.

6. Aj žalobkyňa zaslala vyjadrenie k odvolaniu žalovanej, v ktorou v súvislosti s tvrdenou zmenou petitu zdôraznila, že nerozširovala svoje právo na určenie predmetu dedičstva - nepožadovala viac, ako uviedla v žalobe a neuplatňovala si ani iné právo, stále požadovala určiť predmet dedičstva. Zároveň nedošlo k podstatnej zmene skutkových okolností ohľadom určenia požadovaných súm. Podľa názoru žalobkyne súd prvej inštancie správne odôvodnil i záver, že žalovaná nepreukázala, že poručiiteľke dávala peniaze v hotovosti, aby ich tá následne dávala na vkladnú knižku. Žalobkyňa po celý čas poukazovala na absurdnosť a protirečivosť tvrdení žalovanej. Žiadala preto, aby žalovanou napadnutý rozsudok bol odvolacím súdom potvrdený ako vecne správny.

7. Na uvedené reagovala žalovaná tým, že plne zotrváva na svojej argumentácii, aj vo vzťahu k modifikácii petitu. Bolo povinnosťou žalobkyne správne naformulovať petít a túto činnosť nemôže nahrádzať súd prvej inštancie.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobu (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne ani žalovanej nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov a námietok oboch strán sporu, to, či súd prvej inštancie zachoval správny procesný postup, na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku

alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

10. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené, ako aj odvolacie námietky a má za to, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie vo veci samej (s výnimkou výroku III. o trovách konania) odôvodnil v súlade s ust. § 220 a nasl. CSP. Na týchto správnych skutkových zisteniach a právnom posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, ako aj s dôvodmi tam uvedenými a k odvolacím námietkam žalobkyne a žalovanej len na doplnenie postupom podľa § 387 ods. 2 CSP konštatuje.

11. K námietke o nesprávnom právnom posúdení v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd považujúcu ju za nedôvodnú poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci omylne súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak sice aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. (Pre porovnanie napr. Najvyšší súd SR sp.zn. 7Cdo/7/2010).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

13. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV.ÚS 252/04).

14. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I.ÚS 50/04).

15. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd uvádza, že v odvolaní namietané a všeobecne formulované porušenie práva na spravodlivý proces nebolo posúdené ako dôvodné. Zo spisu nebolo odvolacím súdom zistené namietané konanie súdu prvej inštancie porušujúce práva odvolateľky (žalobkyne na spravodlivý proces).

16. Rovnako namietaný odvolací dôvod žalovanou, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), odvolací súd zo spisu nezistil. Odvolateľka (žalovaná) vytýkala súdu prvej inštancie modifikáciu a úpravu žalobného petitu.

17. S uvedeným tvrdením sa však odvolací súd nestotožňuje a takúto vadu nemôže konštatovať. Ustanovenie § 127 a nasl. CSP totiž neukladá povinnosť formulovať znenie rozsudku tak, ako to vyžaduje súd, ale tak, aby zo žaloby bolo zrejmé, čoho sa žalobca domáha (pre porovnanie rozhodnutie NS SR 2Cdo/8/2005).

Základnou požiadavkou je totiž presnosť, určitosť a zrozumiteľnosť petitu žaloby, k naplneniu čoho v danom prípade došlo. Žalobkyňa nerozširovala svoje právo, nepožadovala viac, neuplatňovala ani žiadne iné právo, keď predmetom konania bolo stále určiť predmet dedičstva a nedošlo ani k zmene podstatných skutkových okolností. Inak formulované uplatnené právo žalobkyne zo strany súdu vo výroku rozsudku (pojem „suma“ - „majetková hodnota“) nemožno považovať za vadu rozsudku. Nejde teda o zmenu petitu v zmysle § 140 ods. 1, 2 CSP.

18. Odvolateľky vo svojich odvolaniach vo vzťahu k skutkovým tvrdeniam prakticky len zopakovali svoju argumentáciu prezentovanú v prvoinštančnom konaní. Vyplýva z nej, že sa nestotožnili so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie tak, ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

19. Daná právna vec je nepochybne vec sporová, v ktorej sa uplatňuje prejednacía zásada. Strana sporu má povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana sporu nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia, a že z toho dôvodu muselo byť rozhodnutie vo veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, či už z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec.

20. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré museli byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena.

21. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov.

22. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potrebné rozumieť výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ust. § 191 ods. 1 CSP, pretože súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov nevyplývali ani inak v konaní nevyšli najavo, pretože súd opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli za konania najavo, alebo pretože v hodnotení dôkazov, popr. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, je logický rozpor.

23. Odvolací súd vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov (§ 191 ods. 1 CSP) poukazuje na to, že hodnotenie dôkazov môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Základom hodnotiaceho postupu sudcu by okrem ľudských a odborných skúseností mali byť pravidlá logického myslenia, ktoré tradičná logika formuluje do základných logických zásad. Ide o zásadu totožnosti, ktorá vyžaduje, aby sa v určitej úvahe zachovával rovnaký význam použitých výrazov, zásadu vylúčeného sporu, ktorá vyžaduje, že v tom istom čase a za tých istých podmienok nemôže zároveň platiť nejaké tvrdenie a jeho protiklad, zásadu vylúčenia tretieho, podľa ktorej z dvoch protikladných tvrdení musí byť jedno pravdivé, a zásadu dostatočného dôvodu, ktorá vyžaduje, aby každé pravdivé tvrdenie bolo dostatočne odôvodnené (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6MCdo1/2010).

24. Koncentrácia konania má podľa zákonodarcu predstavovať efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania. Sudca so znalosťou konkrétnej veci vie podľa zákonodarcu najlepšie posúdiť adekvátnosť a včasnosť uplatnenia prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, preto je nóvum spočívajúce v zavedení inštitútu sudcovskej koncentrácie podľa neho plne odôvodnené a žiadúce. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú uplatnené včas aj vtedy, ak ich strana predložila ako reakciu na skutočnosti, o ktorých nevedela ani ich nemohla predvídať a ktoré vyšli najavo až potom, ako mala strana povinnosť označiť a predložiť skutočnosti a dôkazy. Zákonná koncentrácia konania predstavuje objektívnu časovú hranicu pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorá môže byť ešte sprísnená uplatnením sudcovskej koncentrácie. Uvedená objektívna časová hranica má veľký význam pre moment viazanosti súdu.

25. Z uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8D/262/2015-376 zo dňa 05.09.2018 v dedičskej veci po poručiťelke S. K., zomr. XX.XX.XXXX, matke žalobkyne a žalovanej, bola výrokom I. určená čistá hodnota dedičstva 28.017,- eur a výrokom II. bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva podľa

§ 175q ods. 1 písm. d) O.s.p. za použitia § 484 Občianskeho zákonníka dedičke S. S. E. - žalobkyni. Predmetom dedenia bol okrem iného aj

- osobný účet č. XXXXXXXX/XXXX, N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vedený na meno S. K., r.č. XXXXXX/XXX, so zostatkom ku dňu smrti poručiťky vo výške 11,12 eur s prísl., vedený v Poštovej banke a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava.

- vkladná knižka č. XXXXXXXX/XXXX, N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, 1. vkladateľ S. K., r.č. XXXXXX/XXX, 2. vkladateľ H. H., r.č. XXXXXX/XXXX, so zostatkom ku dňu smrti poručiťky vo výške 3,65 eur s prísl., vedená v Poštovej banke, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, do dedičstva patrí 1, t. j. 1,83 eur s prísl.

- vkladná knižka č. XXXXXXXX/XXXX, N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, 1. vkladateľ H. H., r.č. XXXXXX/XXXX, 2. vkladateľ S. K., r.č. XXXXXX/XXX, so zostatkom ku dňu smrti poručiťky vo výške 17.156,06 eur s prísl., vedenej v Poštovej banke, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, do dedičstva patrí 1, t. j. 8.578,03 eur s prísl.

- osobný účet č. N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, vedený na S. S. K., r.č. XXXXXX/XXX, so zostatkom ku dňu smrti poručiťky vo výške 12,04 eur s prísl., vedený v PrimaBanka, Hodžova 11, 010 11 Žilina

- vkladový účet N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedený na meno S. K., r.č. XXXXXX/XXX, so zostatkom ku dňu smrti poručiťky vo výške 0,00 eur s prísl., vedený v PrimaBanka, Hodžova 11, 010 11 Žilina.

26. Celé dedičstvo bolo vydané dedičke - žalobkyni, nakoľko v rámci dedičského konania bol započítaný dar poručiťky žalovanej.

27. Podľa výpisu z účtu v Poštová banka a.s. č. účtu: XXXXXXXXXXX bol zrealizovaný vklad od S. K. 24.03.2014 vo výške 12.999,74 eur a výber 28.10.2015 v hotovosti vo výške 17.149,- eur a výber 03.10.2018 žalovanou v hotovosti vo výške 131,- eur. Podľa výpisu z účtu Poštová banka a.s. č. účtu: XXXXXXXXXXX na meno S. K. bol zrealizovaný výber 17.09.2015 vo výške 640,- eur a 24.10.2015 vo výške 520,- eur. Išlo o výbery v hotovosti žalovanou. Podľa výpisu z účtu Prima banka Slovensko a.s. č. účtu: XXXXXXXXXXX na meno S. K. došlo ku vkladu 01.01.2014 vo výške 13.000,- eur a k prevodu na účet č.: XXXXXXXXXXX vo výške 13.580,- eur. Podľa správy Prima banka Slovensko a.s. terminovaný účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX, ktorého majiteľkou bola S. K., účet bol vedený od 02.01.2014 do 27.10.2015, disponenti boli S. K. a žalovaná, terminovaný vklad bol zriadený 02.01.2014 na sumu 13.580,- eur na 24 mesiacov. Dňa 26.10.2015 bol terminovaný vklad predčasne ukončený, vyplatený H. H. - žalovanej. Podľa výpisu z účtu Prima banka Slovensko a.s. na účte č. XXXXXXXXXXX na meno S. K. bol uskutočňovaný prevod 02.01.2014 vo výške 13.580,- eur a 26.10.2015 bol realizovaný výber v hotovosti žalovanou vo výške 13.580,- eur. Podľa správy Poštová banka a.s. vkladná knižka s č. vkladu N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX je vedená Poštovej banke a.s.: 1. vkladateľ H. H., r.č. XXXXXX/XXXX a 2. vkladateľ S. K., r.č. XXXXXX/XXX. Vklad v sume 4.000,- eur na vkladnú knižku s číslom vkladu N XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX bol realizovaný dňa 02.04.2014 o 07.51 hod. vkladom na účet v hotovosti na obchodnom mieste Slovenskej pošty vo Vranove nad Topľou 1. Podľa výpisu z účtu Prima banky Slovensko a.s. č. účtu: XXXXXXXXXXX na meno S. K. došlo dňa 02.01.2014 k prevodu vo výške 13.580,- eur na účet č.: XXXXXXXXXXX a následne z účtu č.: XXXXXXXXXXX k výberu v hotovosti 13.580,- eur dňa 26.10.2015 žalovanou.

28. Podľa generálnej plnej moci zo 06.07.2015 S. K. splnomocnila žalovanú na všetky právne úkony.

29. Z výpovede svedkyne E. K., sestry poručiťky, vyplynulo, že po smrti K. K. poručiťka išla bývať k žalobkyni, avšak odvtedy sa ich vzťah zhoršoval až do vyhrážok a bitiek, pričom žalobkyňa jej pri stretnutí vulgárne nadávala, hoci poručiťka jej veľmi finančne pomáhala. Žalovaná na pohreb priniesla svoje úspory. Svedkyňa bola prítomná pri hľadaní peňazí po poručiťke v rodinnom dome, keď žalobkyňa prehľadala rodinný dom, ale nič nenašla. Zároveň bola svedkyňa prítomná aj pri odovzdaní súm 3.700,- eur, ako aj 100,- eur za telefonovanie. Uviedla tiež, že žalobkyňa sa s ňou chcela kontaktovať, aby vypovedala v jej prospech, za čo jej zabezpečil kúpele v Piešťanoch.

30. Svedok S. H., manžel žalovanej, potvrdil, že žalovaná nadobudla od svokry rodinný dom, keď neskôr čestným prehlásením poručiťka vyhlásila, že darovanie sa týkalo aj nábytku.

31. Notárskou zápisnicou N 83/2005 NZ 19903/2005 bola spísaná darovacia zmluva a dohoda o zriadení vecného bremena, ktorou S. K. darovala žalovanej nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX v k.ú. I. J. Y. a to rodinný dom spolu s pozemkom.

32. Vychádzajúc z čestného vyhlásenia 08.08.2012 S. K. čestne prehlásila, že žalovanej podarovala rodinný dom súp. č. XXX/XX na ulici O. vo I. J. Y. spolu s nábytkom v rodinnom dome, elektrickým príslušenstvom, to všetko je v nulovej hodnote 40 rokov staré.

33. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

34. Žalobkyňa sa predmetnou žalobou domáha určenia, že veci a majetkové hodnoty patria do dedičstva po poručiťke S. K.. V danom prípade naliehavý právny záujem vyplýva z ustanovenia § 212 ods. 1 CMP.

35. Poručiťka S. K. zomrela dňa XX.XX.XXXX. Bolo preto nevyhnutné posúdiť, či žalobkyňou požadované položky - majetkové hodnoty a hnutelná vec ku dňu smrti patrili poručiťke. V súvislosti s majetkovou hodnotou 13.580,- eur na termínovanom účte v Prima banka Slovensko z obsahu spisu vyplýva, že majiteľkou tohto účtu bola poručiťka a pokiaľ dňa 26.10.2015 bola z tohto účtu žalovanou vybraná suma 13.580,- eur, táto majetková hodnota ku dňu smrti patrila poručiťke. Z uvedeného dôvodu odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne, keď v tejto časti žalobe vyhovel. Uvedenú skutočnosť napokon žalovaná v odvolaní nerozporovala žiadnym spôsobom, hoci aj v tejto časti žiadala žalobu zamietnuť.

36. V súvislosti s majetkovou hodnotou 8.578,03 eur a 131,- eur, ktorá sa nachádzala na vkladnej knižke v Poštovej banke, odvolací súd udáva, že aj v tejto časti je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne. Z obsahu spisu je zrejmé, že uvedená vkladná knižka bola na meno poručiťky, i na meno žalovanej. Ku dňu smrti poručiťky bola na vkladnej knižke majetková hodnota v sume 17.156,06 eur, avšak predmetom dedičského konania bola iba suma 8.578,03 eur, teda jedna polovica. Odvolací súd sa prikláňa k záveru súdu prvej inštancie, že predmetom dedičského konania má byť aj táto „druhá polovica“ nakoľko sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalovanej sa nepodarilo dôveryhodne preukázať realizáciu vkladov na uvedenú vkladnú knižku a rovnako preukázať tvrdenia žalovanej, že poručiťke dávala peniaze v hotovosti, aby ich táto následne vkladala na vkladnú knižku a potom realizovala z tejto vkladnej knižky platby v súvislosti s prácami na rodinnom dome vo Vranove nad Topľou. Správne postupoval súd prvej inštancie, keď sa nestotožnil s obranou žalovanej, nakoľko aj odvolací súd má za to, že argumentácia žalovanej a jej tvrdenia nemôžu obstáť. Bolo preto nevyhnutné, aby aj táto suma, resp. majetková hodnota, ktorá v čase smrti jednoznačne patrila poručiťke, mala byť prejednaná v dodatočnom konaní o dedičstve. Tvrdenia a obrana žalovanej v tomto smere sú protirečivé, a preto postupoval súd prvej inštancie správne, ak týmto neuveril. Na tomto nič nemení ani tvrdenie žalovanej v súvislosti s poukazom na dedičský spis a tam uvádzané a poručiťkou podpísané vyhlásenia o prevzatí hotovosti od žalovanej, resp. len o prevzatí hotovosti (spolu vo výške 6.300,- eur). Tejto argumentácii neuveril ani odvolací súd.

37. K položkám 3., 4. a 5., voči ktorým sa odvolala žalobkyňa a tiež posúdiť, či je to príslušenstvo alebo súčasť vecí luster s poukazom na § 121 ods. 1, 2 OZ a § 133 ods. 1 OZ so záverom, že spolu s darovaním rodinného domu boli žalovanej darované aj hnutelné veci, keď k daru môže dôjsť aj ústne, pokiaľ ide o hnutelné veci, a to vrátane nábytku ako aj krištáľového lustra. Následne darovanie už len bolo „zачytené“ v čestnom vyhlásení zo dňa 08.08.2012. Vôľa poručiťky darovať žalovanej aj luster bola nepochybné preukázaná.

38. Vo vzťahu k námietkam žalobkyne v súvislosti s výberom sumy 640,- eur (dňa 17.09.2015) a sumy 520,- eur (dňa 26.10.2015) žalovanou z účtu v Poštovej banke s tým, že aj tieto peniaze (majetková hodnota) majú patriť do dedičstva, nakoľko uvedené peniaze boli vybraté z účtu poručiťky tesne pred smrťou alebo niekoľko dní pred smrťou poručiťky a zo strany žalovanej nebolo preukázané, či a ako sa tieto spotrebovali, nakoľko z výsluchu žalovanej vyplýva, že táto pri návšteve poručiťky v nemocnici jej zakupovala len sladkosti a jedlo, ktorého hodnota podľa názoru žalobkyne nedosahuje ani 100,- eur. K tomuto odvolací súd udáva, že dôležité je, že v čase smrti poručiťky uvedená hotovosť už na účte poručiťky nebola a preto možno súhlasiť s postupom súdu prvej inštancie, keď žalobu v tejto časti

zamietol ako nedôvodnú. Žalovanou vybratá hotovosť v sume spolu 1.160,- eur mohla byť ešte pred smrťou poručiťky použitá akýmkoľvek spôsobom, nielen na zakúpenie jedla a sladkostí pre poručiťku do nemocnice a preto má aj odvolací súd za to, že uvedená hotovosť bola spotrebovaná ešte za života poručiťky. Dôkazy preukazujúce opak neboli žalobkyňou produkované.

39. Napokon správne postupoval prvoinštančný súd aj v súvislosti s rozhodovaním o položke 4 ohľadne sumy 3.700,- eur. Hypotetické úvahy a tvrdenia žalobkyne v tejto časti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a neobstoja ani závery žalobkyne, ktoré majú byť jediným logickým vysvetlením aj ohľadne sumy 3.700,- eur. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie nevyplýva skutočnosť, že by suma 3.700,- eur, o ktorej tvrdí žalobkyňa, že by mala patriť do dedičstva, skutočne patrila poručiťke.

40. Pokiaľ ide o krištáľový luster, ktorý je predmetom tohto konania, neobstoja tvrdenie žalovanej, že ide o príslušenstvo k hlavnej veci (§ 121 ods. 1, 2, OZ). Uvedený luster v hodnote cca 150,- eur podľa tvrdenia žalobkyne je hnutelnou vecou, pričom z dokazovania vyplynulo, že aj tento bol žalovanej darovaný v čase, kedy jej bol darovaný rodinný dom. V zmysle § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníctvo k hnutelnej veci možno nadobudnúť aj darovacou zmluvou, a to aj ústnou, pričom k hnutelnej veci sa vlastníctvo nadobúda prevzatím veci. K uvedenému došlo v čase uzatvorenia písomnej darovacej zmluvy ohľadne rodinného domu. Následné čestné prehlásenie poručiťky je už len deklarováním pôvodne prejavenej vôle poručiťky darovať aj tento luster. Skutočnosť, že v čestnom prehlásení sa používa formulácia elektrické príslušenstvo domu, svedčí len o tom, že išlo len o jednoduché prehlásenie poručiťky bez právnického vzdelania, a preto neobstoja polemiky žalobkyne v odvolaní v súvislosti s tým, že by malo ísť o nejaké elektrické káble, zásuvky, ističe a pod. Z dokazovania je zrejmé, že krištáľový luster ako hnutelná vec bol darovaný poručiťkou a nadobudnutý žalovanou po jeho odovzdaní, pričom vôľa poručiťky darovať žalovanej aj tento luster bola nepochybne preukázaná najmä čestným prehlásením poručiťky. Navyše ak žalobkyňa vo svojom podaní zo dňa 20.06.2023 označenom ako doplnenie vyjadrenia a doručenom odvolaciemu súdu mailom zo dňa 29.06.2023 udáva, že tento luster je jej, nakoľko „keď bývala u rodičov, tam si ho zavesila a dostala ho do daru od svojho deda (maminho otca)“, samotná žalobkyňa sponchybuje svoje tvrdenie v žalobe, že predmetný luster patrí do dedičstva po poručiťke. Navyše tieto svoje tvrdenia ani nijako nepreukázala, pričom ich prezentovala až v odvolacom konaní, ktoré odvolací súd posúdil ako neprípustné novoty.

41. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodoval postupom podľa § 255 ods. 2 CSP, nakoľko strany sporu mali v konaní pomerný úspech. Žalobkyňa v odvolaní namietala, že jej úspech bol v prevažnej časti 82 %, preto mala za to, že má nárok na 64 % trov konania.

42. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

43. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

44. Aplikácia citovaného ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery strán sporu, prihliadať na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. Prípadné nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči subjektom konania a aby neodporovalo dobrým mravom.

45. Dotknuté ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených

všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad o náhrade trov konania (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 5Obo/4/2017). Uvedené ustanovenie teda slúži k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené právo alebo právom chránené záujmy, získal náhradu trov, ktoré pri tomto konaní dôvodne vynaložil (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 6MCdo/5/2011).

46. Súdu priamo zo zákona vyplýva povinnosť pri rozhodovaní o náhrade trov konania skúmať i (ne)existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP.

Úlohou súdu nie je len mechanicky rozhodovať o náhrade trov konania podľa výsledku sporu, ale zvážiť, či tu existujú ďalšie rozhodujúce okolnosti majúce podstatný vplyv na priznanie alebo nepriznanie náhrady účelne vynaložených nákladov.

Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, že by sa súd prvej inštancie vôbec zaoberal existenciou, resp. neexistenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 CSP. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia.

47. Keďže nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené stranám sporu, aby uskutočnili im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd rozsudok vo výroku III. o trovách konania postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

48. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude opätovne rozhodnúť o trovách konania s tým, že posúdi, či existujú skutočnosti odôvodňujúce aplikáciu ust. § 257 CSP. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

49. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

50. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).